

دانشکده علوم اجتماعی
طرح درس: بررسی مسائل اجتماعی ایران

مشخصات درس	
عنوان درس: بررسی مسائل اجتماعی ایران	عنوان انگلیسی: Social problems in Iran
مقطع: کارشناسی ■ کارشناسی ارشد □ دکتری □	تعداد واحد: ۲ واحد نظری
محل تدریس: دانشکده علوم اجتماعی	نیمسال اول □ دوم ■ سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴
شماره کلاس: ۳۱۱	زمان تدریس: روز شنبه ساعت ۱۳ تا ۱۴:۴۵
نوع درس: اصلی ■ اختیاری □ سایر -----	درس پیش نیاز: نظریه های جامعه شناسی
مشخصات استاد	
نام و نام خانوادگی: فاطمه درخشان	گروه: جامعه شناسی
سوابق تحصیلی: دکتری جامعه شناسی	سوابق تدریس:
اطلاعات تماس	
شماره اتاق: ۲۳۰	شماره تلفن داخلی (یا مستقیم در صورت تمایل): داخلی ۲۹۴
آدرس ایمیل: fd.socialproblem@gmail.com	ساعات حضور: شنبه تا سه شنبه

معرفی و هدف درس
در این درس دانشجویان با مفهوم مسئله و آسیب اجتماعی، رویکردهای نظری مختلف تبیین کننده آنها و مهم ترین مسائل و آسیب های اجتماعی جامعه ایران در نهادها و حوزه های مختلف خانواده، آموزش، اقتصاد، فرهنگ، شهری و ... آشنا خواهند شد. هدف این درس تقویت توان علمی و عملی دانشجویان در شناخت و تحلیل مسائل و آسیب های اجتماعی ایران و ایجاد نظم فکری در بررسی مسائل اجتماعی و کاربرد آموخته های قبلی در دروس قبلی است.
روش های تدریس و نحوه ارائه درس
روش تدریس ترکیبی از انتقال مستقیم و تعاملی مبتنی بر پرسش و پاسخ و مشارکت دانشجویان است. برای ارائه مطالب از پاورپوینت استفاده می شود.
برونداهای یادگیری درس، در پایان این درس دانشجویان می توانند:
۱. توانایی تشخیص مسائل و آسیب های اجتماعی ایران در نهادها و حوزه های مختلف خانواده، آموزش، اقتصاد، فرهنگ، شهر و ...
۲. افزایش توانایی دانشجویان برای به کارگیری نظریه های جامعه شناسی در تحلیل مسائل و چالش های اجتماعی دنیای واقعی.
۳. تقویت توان علمی و عملی دانشجویان در شناخت مسائل و آسیب های اجتماعی و تحلیل آنها.

فهرست محتوا و ترتیب ارائه درس

منبع	موضوع / موضوعات مورد بحث	تاریخ	جلسه
		۱۱/۲۰	جلسه ۱
	معرفی و مرور شرح درس	۱۱/۲۷	جلسه ۲
مقاله و کتاب دکتر عبداللهی	مسئله اجتماعی (تعریف، ویژگی‌ها و تشخیص)	۱۲/۴	جلسه ۳
مقاله و کتاب دکتر عبداللهی	مسئله اجتماعی (تعریف، ویژگی‌ها و تشخیص)	۱۲/۱۱	جلسه ۴
رویکردهای نظری هفتگانه (فصل دوم)	رویکردهای نظری به مسئله اجتماعی: آسیب‌شناسی	۱۸/۱۱	جلسه ۵
	بررسی یک مسئله اجتماعی	۱۱/۲۵	جلسه ۶
رویکردهای نظری هفتگانه (فصل سوم)	رویکردهای نظری به مسئله اجتماعی: بی‌سازمانی اجتماعی	۱/۱۶	جلسه ۷
	بررسی یک مسئله اجتماعی	۱/۲۳	جلسه ۸
رویکردهای نظری هفتگانه (فصل چهارم)	رویکردهای نظری به مسئله اجتماعی: تضاد ارزش‌ها	۱/۳۰	جلسه ۹
	بررسی یک مسئله اجتماعی	۲/۶	جلسه ۱۰
رویکردهای نظری هفتگانه (فصل پنجم)	رویکردهای نظری به مسئله اجتماعی: کج‌رفتاری	۲/۱۳	جلسه ۱۱
	بررسی یک مسئله اجتماعی	۲/۲۰	جلسه ۱۲
رویکردهای نظری هفتگانه (فصل ششم)	رویکردهای نظری به مسئله اجتماعی: انگ زنی	۲/۲۷	جلسه ۱۳
	بررسی یک مسئله اجتماعی	۳/۳	جلسه ۱۴
رویکردهای نظری هفتگانه (فصل هفتم)	رویکردهای نظری به مسئله اجتماعی: رویکرد انتقادی	۳/۱۰	جلسه ۱۵
	بررسی یک مسئله اجتماعی	۳/۱۷	جلسه ۱۶

نحوه ارزشیابی

موارد سنجش	زمان برگزاری	از نمره نهایی	بروندادهای یادگیری مورد انتظار
(۱) فعالیت پژوهشی	ارائه گزارش پایان ترم	تا ۳ نمره	شناخت و بررسی تجربی یک مسئله یا آسیب اجتماعی در ایران، انجام کار گروهی
(۲) فعالیت کلاسی	حضور، مطالعه منابع و مشارکت در مباحث	تا ۲ نمره	توانایی در بحث گروهی و یادگیری مشارکتی
(۳) امتحان میان‌ترم	میان اردیبهشت ماه	تا ۵ نمره	سنجش میزان یادگیری و درک مطالب توسط دانشجویان دریافت بازخورد و اصلاح روش تدریس و محتوای مطالب
(۴) امتحان پایان ترم	۱ تیر ۱۴۰۴	تا ۱۰ نمره	سنجش میزان یادگیری و درک مطالب توسط دانشجویان دریافت بازخورد و اصلاح روش تدریس و محتوای مطالب

نکات مورد توجه دانشجویان، ارزش‌ها و خط‌مشی درس

از دانشجویان انتظار می‌رود که حضور منظم (عدم غیبت غیرمجاز، تاخیر و ترک کلاس) داشته باشند. لازم است دانشجویان منابع معرفی شده را پیش از برگزاری کلاس مطالعه و به جهت کمک به پیشرفت کلاس نظرات نقادانه خود از مطالب را ارائه کنند. کیفیت و محتوای تمرین و مشارکت در کلاس از اهمیت زیادی برخوردار است. همچنین استفاده از ایمیل و فضای مجازی برای ارتباط و ارسال گزارش کارهای پژوهشی توصیه می‌شود.

فهرست منابع اصلی و مکمل درس

منابع اصلی:

- رایبگتون، ارل، واینبرگ، مارتین (۱۳۹۲). رویکردهای نظری هفتگانه در بررسی مسائل اجتماعی، تهران: دانشگاه تهران.
- معیدفر، سعید (۱۳۸۵). جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی ایران، تهران: نور علم.
- جمعی از نویسندگان (۱۳۸۷). مجموعه مقالات مسائل اجتماعی ایران، تهران: آگه. (مقدمه)
- عبدالمی، محمد (۱۳۸۳). آسیب‌های اجتماعی و روند تحول آن در ایران، تهران: آگه
- جزوه کلاسی.

منابع پیشنهادی:

- لوزیک، دانیلین (۱۳۹۴). نگرشی نو در تحلیل مسائل اجتماعی، ترجمه: سعید معیدفر، تهران: امیرکبیر
- شیخی، محمدتقی (۱۳۹۰). جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی و مددکاری اجتماعی، تهران: حریر
- ستوده، هدایت ا... (۱۳۹۵). جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی ایران، تهران: نداری آریانا
- افشارکهن، جواد (۱۳۸۹). جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی ایران (کلیات، مفاهیم و رویکردها)، تهران: جامعه‌شناسان
- ایتزن، دی استنلی و همکاران (۱۳۹۶). مسائل اجتماعی از دیدگاه انتقادی، جلد ۱ و ۲، ترجمه: هوشنگ نایی، تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
- مظلوم خراسانی، محمد (۱۳۸۱). بررسی مسائل اجتماعی ایران، مشهد: دانشگاه فردوسی
- معیدفر، سعید (۱۳۸۹). مسائل اجتماعی ایران (جامعه‌شناسی اقضار و گروه‌های آسیب‌پذیر)، تهران: علم.
- یعقوبی‌دوست، محمد (۱۳۹۷). جامعه‌شناسی مسائل اجتماعی معاصر ایران، تهران: جامعه‌شناسان.
- جمعی از نویسندگان (۱۳۸۷). مجموعه مقالات مسائل اجتماعی ایران، تهران: آگه.
- جمعی از نویسندگان (۱۳۹۸). مجموعه مقالات همایش ملی آسیب‌های اجتماعی در ایران، تهران: آگه.
- حاجی‌حیدری، حامد (۱۳۹۳). تدارک نظری برای بررسی مسائل اجتماعی - فرهنگی ایران، تهران: جامعه نو.
- عشایری، طاهّا، نامیان، فاطمه (۱۳۹۸). مسائل اجتماعی در ایران، هشت پرسش جامعه‌شناختی جامعه ایرانی، تهران: جامعه‌شناسان.